



Zadnje dane svibnja i prvi tjedan lipnja ove godine obilježile su velike količine kiše, koja je neprestance padala tijekom nekoliko dana i noći. Tako je na Valpovštini i širem području Slavonije u tih nekoliko dana palo između 150 i 200 litara kiše po kvadratnom metru, što je prvo dovelo do izlivanja kanala, a zatim i do prelijevanja Vučice i Karašice u okolna polja. Ovolike količine oborinske vode prvi su puta nakon četrdesetak godina ozbiljno ugrozile i domove Ladimirevčana, a silina vodene mase dijelom je urušila dotrajali cestovni most na izlazu iz Ladimirevaca prema Satnici (trećega lipnja navečer), pa je lokalna cesta zatvorena za promet. Od prvoga pa sve do petoga lipnja trajala je neprekidna borba dvadesetak ladimirevačkih vatrogasaca, djelatnika vodoprivredne tvrtke Karašica-Vučica i mještana sa vodenom stihijom. Intervencije vatrogasaca su se redale tih dana i noći počevši od Ulice braće Radić, preko Mlake, ulica Ive Lole Ribara i Vladimira Nazora, pa sve do Ulice Đuke Maričića u kojoj su za obranu kuća obitelji Pušić, Malenica i Miletić korištene i crpke i vreće s pijeskom. Zahvaljujući velikoj crpki Hrvatskih voda, koja je vodu izbacivala na kritičnim mjestima, situacija je ostala pod kontrolom i nije došlo do proboja nasipa u samome mjestu.

Tako je i naša „postmoderna“ generacija Ladimirevčana ponovila gorke trenutke svojih predaka, jer su poplave u našem kraju uobičajena pojava od davnine. O tome svjedoče zapisnici komisije ondašnje Virovitičke županije iz 1760. godine u kojoj svjedok iz Gornjega grada u Osijeku navodi da je u vrijeme poplave bio i „kraljevski drum za Bizovac pod vodom, tako da su po njemu ribe hvatali rukom“. Drugi svjedok potvrdio je da su Osijek i susjedna sela plavljeni i prije pedeset godina, a najveće poplave bile su u proljeće uslijed topljenja snijega i kiše, te nadiranja podzemnih voda i bujanja skrivenih izvora. Zabilježeno je i da su za velike poplave 1749. godine stanovnici sela Laslova morali ostaviti svoje kuće i već su se mislili stalno naseliti

u Sarvašu. U protokolima Virovitičke županije zabilježen je i prometni kolaps kod Bizovca 1771. godine, koji je nastao zbog plavljenja ceste Osijek-Našice. Istovremeno su Valpovštinom učestale epidemije malarije zbog brojnih lokvi i bara zaostalih nakon svakogodišnjih poplava u kojima su se legli komarci koji su širili malariju.

Stanje se na Valpovštini pogoršalo polovicom devetnaestoga stoljeća, nakon što je počelo naglo krčenje šuma u slivnom području Karašice i Vučice. Na iskrčenom šumskom zemljištu počinje se javljati erozija tla, pa se počinju javljati bujične poplave veće razorne snage nego ranije, kada se voda razlijevala po ritskim šumama i šumarcima. Tada su na predjelima nizvodno od Koške Vučica i Karašica redovito plavile polja i naselja uz svoje korito svakih petnaest do dvadeset godina.

Prvu ideju o regulaciji vodotoka i isušivanju brojnih ovdašnjih močvara dao je još osamdesetih godina XVIII. stoljeća veleposjednik Ivan Kapistran Adamović, koji je kanio višak vode iz okolice Valpova i Bizovca riješiti kopanjem Brođanačkog i Brondinačkog kanala. Međutim, tek je njegov unuk Ivan II. Adamović 1871. godine doveo francuskog hidroinženjera Toussainta, koji je tri mjeseca „boravio“ u čamcu krstareći slivom Karašice, Vučice i Vuke. Francuz je predložio opsežne melioracijske mjere i zahvate, koji nisu bili provedeni zbog nedostatka novca i protivljenja mađarskih političara. Stoga se iz nužde prišlo „parcijalnim“ rješenjima, pa je Karašica između 1879. i 1881. godine skrenuta kod Gata u Dravu. Rezultat toga zahvata bio je da su polja od Koške i Harkanovaca do Ladimirevaca i Petrijevacu i dalje plavljena, a valpovački mlin je ostao bez vode, odnosno Karašica je ostala bez vode, dok je Vučica u njenom koritu i dalje plavila okolna sela. Ladimirevci u to vrijeme dobivaju i „laskavi“ naziv „Mala Venecija“, upravo zbog redovitog plavljenja polja i dijela naselja uz Karašicu.

Nevolja i velike štete dovele su do početka ozbiljnijeg organiziranja vodnog gospodarstva, pa se 14. studenoga 1896. godine osniva „Zadruga za regulaciju potoka Karašice i Vučice“ u Donjem Miholjcu. Ova organizacija pod stručnim vođenjem inženjera Franje Kreutzera od 1900. do 1904. godine izvodi radove na regulaciji Karašice i Vučice i njihovih pritoka u dužini od 244 kilometra, te obavlja iskop glavnih kanala u nizinskom području u dužini od 124 kilometra. Uz to je na spomenutim vodotocima sagrađeno više novih, te rekonstruirano nekoliko starih mostova koji su smetali protoku vode.

Međutim, velike poplave 1924. i 1925. godine pokazale su da postojeća kanalska mreža odvodi tek trećinu poplavnih voda, a katastrofalna poplava 1935. godine potakla je stručnjake na akciju i promjenu koncepta borbe protiv poplava. Naime, sada se pokušava s izgradnjom retencija,

kako je još 1930. godine predložio inženjer Stjepan Bella (tri retencije u nizinskom i osam u brdskom dijelu sliva) uz regulaciju glavnih kanala za protok velikih voda.

Ladimirevčani su i sami, u okviru svojih mogućnosti, radili na rješavanju problema, pa su 1936. godine dali iskopati kanal „Zaboljevac“ koji je sakupljao vodu iz okolnih bara u samome mjestu. Nakon Drugoga svjetskog rata poplave se i dalje redaju, nekad veće, nekada manje, da bi 1972. godina bila zapamćena kao „godina poplava“. Te je godine selo plavljeno u čak tri navrata (srpnju, kolovozu i studenome) i svaki puta je plavljena lijeva strana ulica Braće Radić i Đuke Maričića (ondašnja Kolodvorska), te sva polja i livade uz korito Karašice. I tih dana su Ladimirevčani danonoćno dežurali uz nasipe od vreća pijeska. Unatoč svim naporima štete su bile velike i neke kuće su bile kraće vrijeme pod vodom. Stoga su već 1973. godine izgrađeni obrambeni nasipi uz Karašicu i tri obližnje bare, te od tada više nije bilo poplava ovakvih razmjera. Sve do ove godine kada su oborinske vode u zaleđu Ladimirevaca izašle iz kanala i na putu prema koritu Karašice plavile polja i ugrožavale kuće, dok su glavni nasipi uspješno držali vodu. Ovo stanje rezultat je dijelom i nebrige samih mještana za održavanje kanala i čišćenje kanalske mreže, pa je dobra pouka za budućnost.

Ako je vjerovati varljivoj statistici, naša je generacija „odradila“ svoju „veliku poplavu“, osim ako nam klimatski poremećaji ne priprave još koje neugodno iznenađenje, ali najbolje bi bilo da se plan izgradnje retencija provede i time smanji mogućnost pojave ovakvih prirodnih nedaća na najmanju mjeru i uz to nam vode koje su do sada donosile štetu i razaranje donesu blagostanje i prosperitet u budućnosti.

Lipanj 2010.

{gallery}poplave{/gallery}